

Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa

Syfte

Att tydliggöra hur personal inom hälso- och sjukvården och tandvården ska fullgöra anmälningsskyldigheten vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa.

Berörd verksamhet

All personal inom hälso- och sjukvård och tandvård inom Region Kalmar län.

Ansvar

Personal inom hälso- och sjukvård och tandvård har enligt socialtjänstlagen¹ skyldighet att utan dröjsmål anmäla oro till socialtjänsten vid misstanke eller kännedom om att ett barn (upp till 18 år) far illa.

Orosanmälan

För att anmälningsskyldigheten ska träda i kraft räcker det med misstanke eller oro om att ett barn far illa eller inte får sina behov tillgodosedda. Det är socialtjänstens ansvar att utreda barnets/familjens situation och behov av stöd. Du kan alltid kontakta socialtjänsten via telefon för konsultation och vägledning.

Kontaktlista socialtjänst vid våldsutsatthet eller misstanke om barn som far illa.

- Vid en akut situation ska socialtjänsten **alltid** kontaktas via telefon för konsultation. Bevaka barnets trygghet till dess att socialtjänsten har tagit över ansvaret för situationen.
- Informera vårdnadshavare om din skyldighet att göra orosanmälan vid misstanke om att ett barn riskerar att fara illa och att syftet är att barnet/familjen ska få den hjälp och det stöd de behöver. I situationer där barnet skulle kunna riskera att fara illa om information om anmälan lämnas till vårdnadshavare eller barnet – informera **inte** vårdnadshavare eller barnet om att anmälan görs.
- Boka gärna ett gemensamt möte med socialtjänst och vårdnadshavare, där det öppet redogörs för anledningen till orosanmälan.
- Orosanmälan ska **alltid** vara skriftlig men kan föregås av muntlig anmälan och/eller konsultation med socialtjänsten. Om en muntlig anmälan görs ska den kompletteras skriftligen, utan dröjsmål, med hänsyn till de ingripande åtgärder som kan vidtas av socialtjänst.

¹ SOL kap 14 1§

- Orosanmälan ska undertecknas av anmälände personal och kan undertecknas tillsammans med ansvarig chef. Personal kan inte vara anonym vid anmälan som är baserad på information som har framkommit i tjänsten. Eftersom anmälan är personlig kan det innebära att flera personer gör orosanmälan rörande samma barn vid samma tillfälle.
- Om oro kvarstår vid ett senare tillfälle ska en ny orosanmälan göras. Anmälan som sker vid ett nytt tillfälle kan vara den information som fattas för att socialtjänsten ska kunna vidta åtgärder för barnets bästa.
- Om oron innefattar fler än ett barn ska en orosanmälan göras för varje barn.

Exempel på tecken på att ett barn far illa eller riskerar att fara illa

- **All oro för ett barn**
- Fysisk och/eller psykisk försummelse (till exempel bristande hygien, icke årstidanpassade kläder, brist på näringsriktig kost, tillväxtavvikelse, att barnets känslomässiga behov inte tillgodoses eller annan omsorgssvikt).
- Avvikande samspel mellan vårdnadshavare och barn.
- Barnet kommer inte till hälso- och sjukvård och/eller tandvård trots vårdbehov.
- Upprepade uteblivna besök eller återbud.
- Dental försummelse.
- Misstanke om fysiskt/sexuellt/psykiskt våld eller att det förekommer våld mellan andra i familjen (att barnet bevitnat våld).
- Hedersrelaterat våld och förtryck såsom frihetsinskränkningar eller hot/våld.
- Barn som anhörig till vårdnadshavare med misstänkt missbruk av alkohol eller droger, psykisk sjukdom, destruktivt beteende eller annat som kan innebära bristande omsorgsförmåga.
- Barnets eget beteende, till exempel missbruk, kriminalitet och annat självdestruktivt beteende eller att barnet utsätts för hot, våld eller övergrepp från jämnåriga.

Rutin när barnet är patient

Dokumentation

- Beskriv dina iakttagelser och din oro på ett utförligt sätt.

Dokumentation Hälso- och sjukvård

- Blankett i *Cosmic – Journal - Alla blanketter - Ny blankett – ”Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa”*. Blanketten sparas i barnets journal. (dolt i patientens e-tjänster).
- Journalanteckning ska ske i löpande journaltext i barnets journal i *Cosmic*.

- Registrera åtgärd i Cosmic– *Diagnos/åtgärd – Åtgärdskod – KVÅ-kod GD008 – beskrivning ”Anmälan enligt SoL angående barn med möjligt skyddsbehov”*.
- Om oron handlar om hot, våld, sexuella övergrepp eller hedersrelaterat våld och förtryck ska uppgifterna dokumenteras i barnets journal i Cosmic i dokumentationsmall ”våldsutsatthet” (dolt i patientens e-tjänster). Informationen blir då inte synlig i e-tjänsten journalen via 1177.se. Även diagnos- och åtgärds-koder ska registreras i mallen för våldsutsatthet.

Dokumentation Tandvård

- Fyll i blankett på Vårdgivarwebben
”Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa”.

Dokumentation i T4

- Blankett sparas i T4 under *Bilagor - ”Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa”*.
- Dokumentation om orosanmälan görs under rubriken ”våldsutsatthet” oavsett orsak till anmälan. Syftet är att dokumentationen inte ska bli synlig i e-tjänsten journalen via 1177.se
- Registrera åtgärd i T4 - *kod 9016*.
- Vid återkoppling från socialtjänsten antecknas det under ”våldsutsatthet”.

Dokumentation i övriga system (privat tandvård)

- Enligt lokala rutiner

Hälso- och sjukvård och tandvård

- Orosanmälan ska skickas via fax eller rekommenderat brev till socialtjänsten i den kommun barnet är folkbokförd.
- Kommunernas e-tjänst för orosanmälan kan användas i de kommuner som erbjuder en e-tjänst där IT-säkerheten är godkänd av Region Kalmar län – se *Kontaktlista socialtjänst vid våldsutsatthet eller misstanke om barn som far illa*.
- Muntlig orosanmälan **bör** alltid föregå skriftlig för att undvika dröjsmål.
- Om återkoppling önskas av anmälningsskyldig personal har socialtjänsten skyldighet att återkoppla om utredning startas eller inte.
- Om oron innefattar fler än ett barn ska en orosanmälan göras för varje barn.
- Orosanmälan ska **inte** bifogas i vårdnadshavarens eller närståendes journal.

Rutin när barnet inte är patient

Det finns situationer då anmälningsskyldighet inträder när barnet inte är patient. Det kan innebära att du inte träffat barnet men att ditt möte med vårdnadshavare eller andra närstående medför att du får oro för ett barn.

Dokumentation

- Dokumentera iakttagelser och beskriv din oro på ett utförligt sätt.
- Skriftlig anmälan sker via blankett på Vårdgivarwebben ”*Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa*”.
- Orosanmälan ska skickas i original via fax eller rekommenderat brev till socialtjänsten i den kommun barnet är folkbokförd i. En kopia på orosanmälan skickas samtidigt med internpost till: Diariet, Regionhuset, Strömgatan. Diariets personal registrerar kopian på orosanmälan i diariesystemet och markerar att den omfattas av sekretess.
- Kommunernas e-tjänst för orosanmälan kan användas i de kommuner som erbjuder en e-tjänst där IT-säkerheten är godkänd av Region Kalmar län – se *Kontaktlista socialtjänst vid våldsutsatthet eller misstanke om barn som far illa*.
- Orosanmälan ska inte bifogas i vårdnadshavares eller närståendes journal då det inte finns någon vårdrelation med barnet.
- Om en förälder är patient kan en kort notering göras i dennes journal om att en orosanmälan har gjorts avseende ett barn.
- Om notering görs i närståendes journal ska åtgärd registreras med KVÅ-kod i Cosmic (GD008) respektive kod T4 (9016).
- Om oron handlar om hot, våld, sexuella övergrepp eller hedersrelaterat våld och förtryck ska uppgifterna dokumenteras i dokumentationsmall ”våldsutsatthet” (dolt i patientens e-tjänster). Informationen blir då inte synlig i e-tjänsten journalen via 1177.se. Även diagnos- och åtgärds-koder ska registreras i mallen för våldsutsatthet.
- Var uppmärksam på att dolda sökord och dolda mallar inte per automatik filtreras bort vid utskrift av journal.
- Om återkoppling önskas av anmälningsskyldig personal har socialtjänsten skyldighet att återkoppla om utredning startas eller inte.
- Om skriftlig återkoppling inkommit från socialtjänsten ska den skickas i sitt original för diarieföring till Diariet, Regionhuset, Strömgatan. Muntlig återkoppling från socialtjänsten ska också förmedlas till Diariet via telefon, internpost eller mejl registrator@regionkalmar.se. Tänk på att inte mejla känsliga uppgifter, så som namn och personnummer. Därefter avslutas ärendet i diariesystemet och handlingarna arkiveras bland sekretesshandlingar.

Rutin kring det ofödda barnet

Det föreligger ingen skyldighet att anmäla oro kring ett ofött barn enligt 14 kap. 1 § SoL. Personal inom hälso-och sjukvården och tandvården kan ändå lämna sekretessbelagda

uppgifter till socialtjänsten enligt 25 kap 12 § OSL för att möjliggöra tidigt stöd. Det handlar om att lämna uppgifter om en gravid person eller närstående till denne till socialtjänsten för att skydda det ofödda barnet. Utgångspunkten är att agera med samtycke från de blivande föräldrarna.

Om uppgifter lämnas om den gravida personen eller någon närstående till denne utan samtycke ska den gravida personen eller närstående till denne i möjligaste mån underrättas om detta i efterhand.

Rutin vid skyddade personuppgifter

Vid orosanmälan då barn eller vårdnadshavare har skyddade personuppgifter och därmed okänd adress, kontaktas Skatteverket som kan svara på vilken kommun som är aktuell. Skatteverket kommer att vilja motringa innan de besvarar frågor.

Skatteverkets telefonnummer: 010-573 55 00, (telefontid är vardagar 09:00-15:00)

Dokumentation

- Se ovan ”Rutin när barnet är patient” respektive ”Rutin när barnet inte är patient”. Alla uppgifter är dolda i patientens e-tjänst.

Rutin när personuppgifter saknas

Om barnets personuppgifter saknas görs en orosanmälan till socialtjänsten baserat på uppgifter du har om vårdnadshavaren eller annan närstående till barnet. Kontakta socialtjänsten via telefon för konsultation inför fortsatt handläggning.

Kontaktlista socialtjänst vid våldsutsatthet eller misstanke om barn som far illa.

Relaterade dokument

Socialstyrelsens allmänna råd om handläggning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2014:6)

Barn som far illa eller riskerar att fara illa - En vägledning för hälso- och sjukvården samt tandvården gällande anmälningsskyldighet och ansvar.

Socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap.1§

Offentlighets – och sekretesslagen (2009:400) 25 kap 12 §

Kontaktlista socialtjänst vid våldsutsatthet eller misstanke om barn som far illa.

Orosanmälan vid misstanke om barn som far illa - blankett

Hantering av patienter med skyddade personuppgifter - riktlinje

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av